حجت قول منجمین در زمان معصومین

شاگرد: منجمین زمان معصومین خیلی دقیق محاسبه میکردند. اما با اینحال اهل البیت علیهمالسلام راجع به آنها فرمایشی نداشتند. این کار در حکم تلسکوپ بود.

استاد: شما مجمع المسائل مرحوم گلپایگانی را ببینید. روایت عیسی بن عبید هست. مرحوم آسید ابو تراب خوانساری فتوایشان عدم اشتراک بوده، به این روایت استشهاد کردهاند. دلالتش هم خیلی خوب است. نکتهای که میخواهم عرض کنم این است: آقای گلپایگانی چه فرمودند؟ فرمودند در بغداد عدهای از منجمین هستند که میگویند در اندلس دیده میشود،حضرت نفرمودند آن جا چه ربطی به شما دارد. حضرت فرمودند «لاتصومنّ الشک»؛ با شک روزه نگیر. آقای گلپایگانی فرمودند خود حضرت میفرمایند پس اگر یقین بود بگیر. چقدر محاسبات آنها اشتباه در میآید. حاج آقای حسن زاده میفرمودند من دو سال تقویم نوشتم. گفتند که اختلاف شد. من برای خسوف و کسوف پیشبینی کردم، دیگر تقویمها پیشبینی نکرده بود، نزاع شد و حرف من درست درآمد. گفتند لوازمی پیدا کرد و من تقویمنویسی را رها کردم. یعنی خود منجمین در محاسبه اشتباه میکنند. لذا حضرت فرمودند «لاتصومنّ الشک».

عبارت مرحوم گلپایگانی را ببینید. ایشان میگویند خود این روایت میگوید. لذا فتوای آقای گلپایگانی اشتراک افق بوده. آقای صافی هم همینطور بودند. فتوای آقای صافی این بود که اگر در آفریقا ببینند کافی است. آقای گلپایگانی هم همین را میگویند. استشهاد آقای گلپایگانی به همین روایت است. میگویند حضرت فرمودند «لاتصومنّ الشک». نفرمودند «علیک مشرق و مغربک»، «علیک بلدک». لذا آقای خوئی میفرمایند در روایات صحیحه، اطلاق بلد در «ان شهد اهل بلد آخر» هست. نفرمودند بلد قریب تو. بنابراینی در روایات اهل البیت ما شواهد داریم. برای اینکه میزان همان اهلال هلال است. بقیه آن را شارع سهل گرفته است. گفته استصحاب کنید. بر شما سخت نمیگیرم. شریعت سمحه است. اما به این معنا نیست که موضوع از هلال بودن در آمد.

والحمد لله رب العالمین

بازبینی #1
ایجاد شده 10 مه 2026 12:37:44 توسط ... .
به روزرسانی شده 10 مه 2026 12:38:31 توسط ... .